

Warszawa, dn. 16 sierpnia 2004 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 i 4 oraz w zw. z art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana X dotyczącej przetwarzania jego danych osobowych przez Spółdzielnię Mieszkaniową, z siedzibą w X.

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana X, zwanego dalej Skarżącym, w sprawie przetwarzania jego danych osobowych przez Spółdzielnię Mieszkaniową z siedzibą w X, zwaną dalej Spółdzielnią. W szczególności, w przedmiotowej skardze podniesiono, iż Spółdzielnia przetwarza dane osobowe Skarżącego w zakresie szerszym niż wynika to z przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz. U. 1995 r. Nr 54 poz. 288 z późn. zm.), tj. przetwarza informacje o posiadanym przez Skarżącego psie. Skarżący w przedmiotowym piśmie wskazał, iż Spółdzielnia pismem z dnia 25 lutego 2004 r. poinformowała go o zakazie zanieczyszczania osiedla przez psy biegające luzem lub psy wyprowadzane przez właścicieli na smyczy, a zanieczyszczające trawniki pod oknami budynków mieszkalnych. Zdaniem Skarżącego, Spółdzielnia nie powinna posiadać przedmiotowych informacji, dlatego też wystąpił do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w przedmiotowej sprawie. Skarżący podniósł, że Spółdzielnia nie poinformowała go o źródle pozyskania kwestionowanych danych i wniósł do Generalnego Inspektora o zobowiązanie Spółdzielni do wypełnienia w stosunku do niego obowiązku informacyjnego we wskazanym powyżej zakresie; przy czym z akt sprawy nie wynika aby występował on wcześniej do Spółdzielni o wykonanie przedmiotowego obowiązku

informacyjnego. Skarżący wniósł również o zobowiązanie Spółdzielni do zaprzestania gromadzenia informacji, innych niż dotyczące spraw członkowskich, a w szczególności „informacji na temat posiadania psa” oraz usunięcia przedmiotowych danych.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego do Biura GODO wpłynęły wyjaśnienia Prezesa Zarządu Spółdzielni, z których wynika, iż Spółdzielnia przetwarza dane osobowe Skarżącego – w zakresie wskazanym w rejestrze członków Spółdzielni. Zarząd Spółdzielni wykorzystuje przedmiotowe dane w korespondencji urzędowej pomiędzy Spółdzielnią a Skarżącym. Wskazano również, iż administracja posiada własne informacje dotyczące posiadania przez członków Spółdzielni psów. Prezes Zarządu Spółdzielni wyjaśnił, iż do członków Spółdzielni posiadających psy wysłano apele o zakazie zanieczyszczania osiedla przez psy wyprowadzane na spacer, z uwagi na okoliczność, iż poprzednie apele wywieszane na klatkach schodowych były szybko niszczone i nie odnosiły pożądaných skutków. Natomiast, utrzymanie porządku na osiedlach stanowi dla Spółdzielni „spora pozycję kosztową, która ma wpływ na wysokość stawki eksploatacyjnej”, do której uiszczenia zobowiązani są wszyscy członkowie Spółdzielni, w tym również nie posiadający psów. Prezes Zarządu Spółdzielni wskazał ponadto, iż członkowie Spółdzielni (nie posiadający psów) „ustawicznie sygnalizują administracji Spółdzielni telefonicznie i na zebraniach Grup Członkowskich, a nawet na Zebraniu Przedstawicieli Członków o istnieniu problemu zanieczyszczania terenów osiedlowych przez psy”. Podkreślono przy tym, iż Spółdzielnia nie korzysta ze źródeł spoza Spółdzielni, aby ustalić wykaz właścicieli psów zamieszkujących w budynkach Spółdzielni. W ocenie Prezesa Zarządu Spółdzielni, podstawą prawną do tego rodzaju działań stanowią dla Spółdzielni przepisy ustawy Prawo spółdzielcze.

W toku prowadzonego postępowania Skarżący przesłał do Biura GODO Sprawozdanie Zarządu Spółdzielni z działalności Spółdzielni za rok 2003 r. Wskazał również, iż w sprawozdaniu tym nie zamieszczono informacji o znaczących wydatkach Spółdzielni związanych z utrzymaniem porządku związanego z zanieczyszczaniem terenów Spółdzielni przez psy. Dlatego też, w ocenie Skarżącego twierdzenie Spółdzielni, iż ponosi duże koszty związane ze sprzątaniem zanieczyszczeń po psach, jest kłamstwem. Zdaniem Skarżącego, wyłącznie na podstawie uchwały Zgromadzenia Przedstawicieli Członków Spółdzielni, dopuszczalne byłoby gromadzenie tego rodzaju danych o członkach Spółdzielni. Natomiast, w niniejszej sprawie – zdaniem Skarżącego - Zgromadzenie Przedstawicieli nie podjęło takiej uchwały.

W toku postępowania prowadzonego przed Generalnym Inspektorem, Spółdzielnia przesłała do Biura GODO - uchwalony na podstawie § 91 Statutu Spółdzielni oraz uchwały

nr 9/83 Zebrania Przedstawicieli Członków Spółdzielni z dnia 24 czerwca 1983 r. przez Radę Nadzorczą Spółdzielni - „Regulamin Porządku Domowego Spółdzielni Mieszkaniowej w Kudowie Zdroju” z dnia 21 grudnia 1994 r. Ponadto, Spółdzielnia przesłała do Biura GODO uchwałę Nr 2 z 2004 r. Zebrania Przedstawicieli Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w Kudowie Zdroju, na podstawie której to uchwały wprowadzono zmiany do Statutu Spółdzielni. Do przedmiotowej uchwały dołączono Protokół nr 1 /2004 Komisji Statutowej, zawierający przedmiotowe zmiany.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej również ustawą, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona zostanie jedna z wymienionych w tym przepisie przesłanek. Przesłanki te odnoszą się do wszelkich form przetwarzania danych wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy, w tym w szczególności do ich udostępniania. Są także względem siebie równoprawne, co oznacza, że dla legalności procesu przetwarzania danych wystarczające jest spełnienie jednej z przesłanek. Przepis art. 23 ust. 1 ustawy, powiązany jest ściśle z treścią art. 51 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483), który zawiera wymóg istnienia podstawy ustawowej dla powstania obowiązku ujawniania informacji dotyczących własnej osoby oraz zasad i trybu gromadzenia oraz udostępniania informacji. Dyspozycję powołanego art. 51 wypełnia ustawa o ochronie danych osobowych, jednakże z jej przepisu art. 1 ust. 2 wynika, iż przysługujące każdemu prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych nie ma charakteru absolutnego, bowiem przetwarzanie danych może mieć miejsce ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich w zakresie i trybie określonym ustawą.

W tym miejscu Generalny Inspektor uznaje za celowe powołanie się również na uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 2002 r. (sygn. akt K 41/02), z którego wynika, że „(...) Ochrona prywatności i autonomia informacyjna nie mają charakteru absolutnego, a to z uwagi m.in. na prawa i wolności innych jednostek czy potrzeby życia w zbiorowości. Jest to zresztą cechą wszelkich konstytucyjnych praw i wolności. Wszelkie jednak ingerencje w prywatność muszą mieć na uwadze jej ochronę jako dobra konstytucyjnie chronionego i zasady konstytucyjne wskazujące na granice i przesłanki, jakie

muszą być zachowane na wypadek ingerencji”. Podobne stanowisko Trybunał Konstytucyjny zaprezentował w wyroku z dnia 5 marca 2003 r. stwierdzając m.in., iż „(...) prawo do życia prywatnego nie może być traktowane w kategoriach absolutnych i również może podlegać ograniczeniu stosownie do kryteriów określanych przez zasadę proporcjonalności” (sygn. akt K 7/01). Analiza okoliczności niniejszej sprawy wskazuje natomiast, iż ingerencja Spółdzielni w sferę prywatności jej członków, poprzez przetwarzanie danych w zakresie informacji o posiadaniu przez członków Spółdzielni zwierząt domowych, znajdowała uzasadnienie w obowiązujących przepisach prawa - co zostanie szczegółowo wykazane przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w dalszej części uzasadnienia.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Podkreślenia również wymaga, iż zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne, jeżeli jest to niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego.

Odnosząc się do przytoczonych powyżej przepisów ustawy wskazać należy, iż w myśl art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jednolity: Dz. U. 2003 r. Nr 119 poz. 1116 z późn. zm.), celem spółdzielni mieszkaniowej, jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych i innych potrzeb członków oraz ich rodzin, przez dostarczanie członkom samodzielnych lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych, a także lokali o innym przeznaczeniu.

Należy również podkreślić, iż zgodnie z art. 2 ustawy Prawo spółdzielcze, spółdzielnia prowadzi działalność na podstawie niniejszej ustawy, innych ustaw oraz zarejestrowanego statutu. Stosownie do § 15 pkt 1 Statutu Spółdzielni, członek Spółdzielni obowiązany jest przestrzegać postanowień Statutu, regulaminów i innych uchwał organów Spółdzielni. Natomiast zgodnie z § 6 pkt 2 „Regulaminu Porządku Domowego Spółdzielni Mieszkaniowej w X”, Członek Spółdzielni jest obowiązany powiadomić Spółdzielnię o zmianie liczby osób przebywających w lokalu dłużej niż 2 miesiące, a także o posiadaniu zwierząt. Zgodnie z § 18 ust. 2 ww. regulaminu, zabrania się wypuszczać psy luzem bez nałożonego kagańca i smyczy. Właściciel jest zobowiązany do niezwłocznego usunięcia nieczystości pozostawionych przez psa. Pies nie może przebywać poza miejscem zamieszkania właściciela bez identyfikatora, który otrzymuje się przy rejestracji psa. Osoby wypuszczające psy na teren posesji spółdzielczych zostaną obciążone opłatami miesięcznymi w wysokości określonej przez Radę Nadzorczą (§ 18 ust. 3 ww. Regulaminu). Natomiast w myśl § 18 pkt 4 „Regulaminu Porządku Domowego Spółdzielni Mieszkaniowej w X”, w

celu zapewnienia realizacji postanowień ust. 1 – 3 zobowiązuje się administratorów osiedli do zaprowadzenia ewidencji właścicieli psów w osiedlach spółdzielczych i bieżącego jej uaktualnienia. Ponadto, zgodnie z § 26 omawianego Regulaminu, w stosunku do użytkowników mieszkań nie przestrzegających postanowień niniejszego regulaminu, zarząd Spółdzielni może stosować karę upomnienia, nagany, a następnie podwyższenie okresowe czynszu o kwotę określoną przez Radę Nadzorczą.

Podkreślenia również wymaga, iż w toku postępowania prowadzonego przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, Zebranie Przedstawicieli Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w X podjęło uchwałę na podstawie, której zmieniono Statut Spółdzielni. Do § 15 Statutu Spółdzielni dodano p. pkt 9 a, w myśl którego członek Spółdzielni jest zobowiązany „zawiadomić Spółdzielnię o rodzaju i ilości posiadanych w mieszkaniu zwierząt domowych – szczególnie psów i kotów”.

Mając na uwadze powyższe, niezrozumiałe wydaje się stanowisko Skarżącego, iż wyłącznie na mocy uchwały Zgromadzenia Przedstawicieli Członków Spółdzielni dopuszczalne było przetwarzanie przez Spółdzielnię kwestionowanych danych. Bowiem m.in., na podstawie uchwały Zgromadzenia Przedstawicieli Członków Spółdzielni wprowadzono Regulamin Porządku Domowego Spółdzielni Mieszkaniowej X, który nakazywał członkom Spółdzielni do informowania jej organów o posiadanych zwierzętach. Na podstawie uchwały Zgromadzenia Przedstawicieli Członków Spółdzielni zmieniono również Statut Spółdzielni, który wskazuje w § 15 pkt 9 a, na obowiązek informowania przez członka Spółdzielni o ilości i gatunku posiadanych w mieszkaniu zwierząt domowych.

Ponadto, Spółdzielnia zobowiązana jest również do zaspakajania potrzeb członków Spółdzielni mieszkaniowych, m.in. poprzez zagwarantowanie czystości w budynkach oraz na gruntach stanowiących mienie Spółdzielni. Z powyższego wynika więc, iż Spółdzielnia w celu realizacji zadań związanych z utrzymywaniem czystości w budynkach oraz na gruntach Spółdzielni, uprawniona jest do przetwarzania danych osobowych członków Spółdzielni w zakresie m.in. informacji dotyczących posiadanych przez nich psów. Podkreślenia jednocześnie wymaga, iż w ocenie Generalnego Inspektora, Spółdzielnia przetwarza przedmiotowe dane osobowe w celu wykonania zadań określonych m.in. w przepisach ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, które realizowane są dla dobra publicznego, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych. Na uwagę zasługuje bowiem okoliczność, iż wszyscy członkowie Spółdzielni - a więc również członkowie którzy nie posiadają psów – zobowiązani są do partycypowania w kosztach związanych z eksploatacją i utrzymaniem czystości w budynkach oraz na gruntach

stanowiących mienie Spółdzielni. Powyższe wynika zarówno z treści przepisu art. 4 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, jak i postanowień Statutu Spółdzielni (§ 15 pkt 5 Statutu Spółdzielni). Ponadto, stosownie do § 15 pkt 11 i 12 Statutu Spółdzielni, każdy członek Spółdzielni jest zobowiązany do przestrzegania regulaminu porządku domowego, do dbania o dobro i rozwój Spółdzielni, jak również do poszanowania mienia Spółdzielni i jego zabezpieczenia.

Z tych wszystkich względów, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Spółdzielnia jest nie tylko uprawniona, ale nadto zobowiązana do przetwarzania danych osobowych członków Spółdzielni, w zakresie informacji dotyczących posiadanych przez nich psów, a w konsekwencji za bezzasadny należy uznać wniosek Skarżącego w przedmiocie zobowiązania Spółdzielni do zaprzestania przetwarzania danych osobowych w kwestionowanym zakresie, jak również nakazania usunięcia Spółdzielni tych danych.

Tak jak zostało to wskazane w pierwszej części decyzji, Skarżący podniósł ponadto, iż Spółdzielnia nie poinformowała go o źródle pozyskania kwestionowanych danych; dlatego też wniósł do Generalnego Inspektora o zobowiązanie Spółdzielni do wypełnienia obowiązku informacyjnego we wskazanym powyżej zakresie. Należy przy tym jednocześnie podkreślić, iż z akt sprawy nie wynika aby Skarżący występował do Spółdzielni o wypełnienie przedmiotowego obowiązku informacyjnego w trybie określonym przepisem art. 33 ustawy. Natomiast zakwestionował on działanie Spółdzielni polegające na braku wypełnienia w stosunku do jego osoby obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 ustawy, w momencie pozyskania przez Spółdzielnię przedmiotowych danych.

W opinii Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych powyższy wniosek Skarżącego, w przedmiocie zobowiązania Spółdzielni do wskazania źródła pozyskania przedmiotowych danych, jest nieuzasadniony. Zgodnie bowiem z art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy, administrator jest zwolniony z obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy, jeżeli dane są przetwarzane przez administratora, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, na podstawie przepisów prawa. Odnosząc się do treści powyższego przepisu wskazać należy, iż zgodnie z wcześniej cytowanym przepisem art. 2 ustawy Prawo spółdzielcze, spółdzielnia prowadzi działalność na podstawie niniejszej ustawy, innych ustaw oraz zarejestrowanego statutu. Natomiast stosownie do § 15 pkt 9 a Statutu Spółdzielni, członek Spółdzielni jest zobowiązany „zawiadomić Spółdzielnię o rodzaju i ilości posiadanych w mieszkaniu zwierząt domowych – szczególnie psów i kotów”. Z powyższego jednoznacznie wynika zatem, iż Spółdzielnia przetwarza dane osobowe w zakresie informacji o posiadanych

przez członków spółdzielni psów i kotów na podstawie przepisów prawa, tj. na podstawie art. 2 ustawy Prawo Spółdzielcze w związku z § 15 pkt 9 a Statutu Spółdzielni. Dlatego też, Spółdzielnia będąca administratorem danych o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy (nie ulega bowiem wątpliwości, iż jest ona podmiotem realizującym zadania publiczne), zwolniona była z obowiązku informacyjnego o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy.

Dodatkowo można również wskazać, iż w przedmiotowej sprawie, Skarżący, jako członek Spółdzielni zobowiązany był do przekazania organom Spółdzielni informacji o posiadanym psie. Do dostarczenia Spółdzielni kwestionowanych danych Skarżący był bowiem zobowiązany postanowieniami „Regulaminu Porządku Domowego Spółdzielni Mieszkaniowej w X”. Również z postanowień przedmiotowego regulaminu wynika obowiązek administratorów osiedli do prowadzenia oraz uaktualniania ewidencji właścicieli psów. Natomiast, Skarżący poprzez wstąpienie w poczet członków Spółdzielni zobowiązał się do przestrzegania postanowień ww. regulaminu.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, strona niezadowolona z niniejszej decyzji może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

1) Otrzymują: